

1974|6

**A művelődés kérdéseiről
különféle színhelyeken**

**A népesedéspolitika
megvalósulásának
hétköznapjairól**

Pályázati felhívás

**Oravec János prózai írása
és Banos János versei**

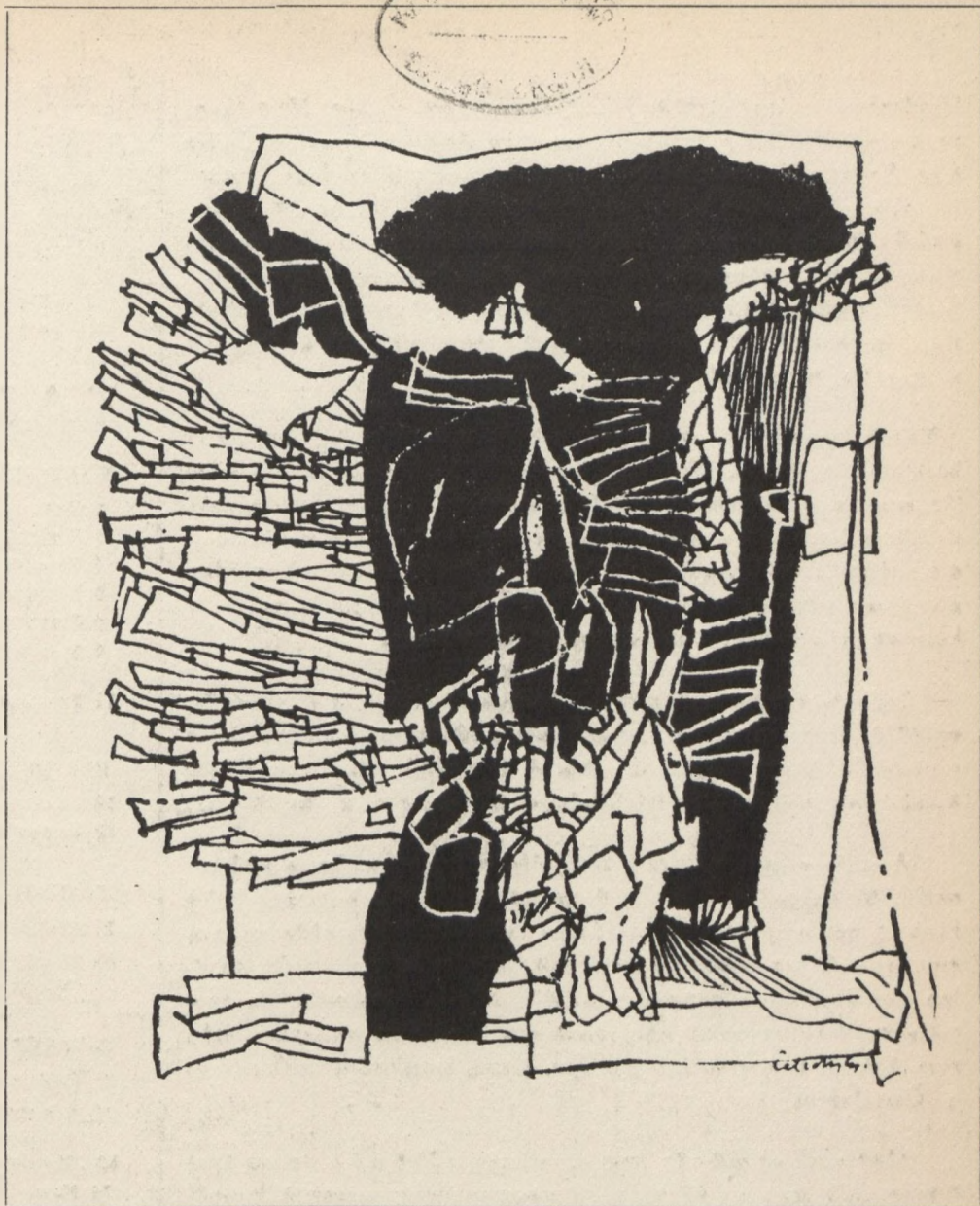
**Nógrád megye
felszabadításának krónikája**

**Munkásénekarok
múltja és jelene**

Palócnapok

**A hazafiasság
és forradalmiság aktuális
kérdéseihez**

**Feledy Gyula
kiállítása elé**

PALÓCFÖLD

A Krónikás egy harminc esztendővel korábbi december 5. és 31. napjai között sorolja elő Nógrád megye felszabadításának áldozatos eseményeit. Még nehéztüzű fegyverek feleselésében ezek ezreinek hull vére, még nehéz a szabadulás útja csak Magyarország legnyugatibb csücskéig is, és a Reichstagtól öthónapnyi szenvedéses messzeségben őrzi valahol a Katona a fasizmus feltartott győzelem Vörös Zászlaját – Nógrád megye lakossága pedig már a birtokába adott új életet dédelgeti. Békében.

És az életteremtés erőtadó új kútjai nyíltak meg, és új utakon indultak el a kétkezi teremtők. Hogy harminc év gyümölcseit szám-

lálhatva, ma is magasba emelhessük az elkötelezett előrehaladás bizonyosságát – az emléket őrző hála nem egyedüli jeleként.

Harminc év – nézőpont kérdése ez – sok is, meg kevés is. De ki tagadhatná el tőlünk a megye falvainak és városainak, ipari üzeminek és termelő szántóinak, lakóotthonainak és az otthonokat lakóknak hatványozódó gyarapodását? Anyagiakban és szellemiekben egyaránt. S ki tagadhatná el, hogy minden, ami három évtizedes teremtő munkánk értékeként jegyeztetik fel, lehetőséggyökereit harminc évvel korábbra nyújtja vissza? Így számítódik az emlékező hála jegyének mindennapjaink eredményessége.

TÁRSADALOMPOLITIKAI, IRODALMI, MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

1974|6

Mindennapi szónoklatok és zászlólobogtatások helyett. Mert igen, az emberi gyarlóság sajnos, nem ritkán és nem keveseket hajlít meg, hogy méltó cselekedetek helyében hamis hitvallások álpátoszával kendőzze el a folyamatos semmittevést. Ha kevés volt a szabadság három évtizede, örömet adó eredményeink kétszeresét megteremteni, ahhoz minden esetre elég, hogy a kétszer annyit teremtést gátló hibákból nemesítő tapasztalatösszegezésig juthassunk. Így harcolhattuk és harcolhatjuk csak ki világunk és magunk magasabb rendű minőségét.

Voltak, vannak és – sajnos, még belátható ideig – lesznek is közöttünk, akik csak nyelvükön hordott hitük hangoskodását állítják szembe az elkötelezett szívvel tevők serénykedésével; akik kollektív bűnné hazudnák a maguk hibáját és saját sikerükké a közösség eredményeit; akik partikuláris érdekeket érvényesítenének minden általánost megelőzve. Ha egyre kevesebb levegő jut is nekik a hatalommal élő munkálkodók okos gyülekezetében.

Tegnap, megyénk felszabadulásának évfordulóját ünnepeltük, az 1975. év az ország, a nemzet felszabadulására emlékezésé, s pártunk XI. kongresszusának éve. A sokoldalú összegzések éve. Kinek-kinek megkettőzött felelősséggel illő t e n n i e tehát.

A cselekedetre esik itt a hangsúly, az egyes emberre jutó tendők tényleges elvégzésére. A társadalmunknak hasznot hajtó konkrét, minőségi cselekvésre. Essen szó akár fizikai, akár szellemi munkáról. Olyan tevékenységre, amit nem fertőz kisszerűség, értetlen akadékoskodás, vagy akár szűk látókörű óvatosság, de nem mételyez megsemmisítő nagyvonalúság, parttalan hebehurgyaság sem. Elveink szerint valóan hasznos, józan, megfontolt cselekvésre: a Cselekvésre.

Mert csak ez adhatja meg az előrehaladást mérő ünnep igaz örömet adó izeit, az elfogulatlan megmérékezés nemesítő igazságát.

Kassai-Végh Miklós

TARTALOM

VÁLTOZÓ VALÓSÁGUNK

- 3 Gyepesi Béla: Magasabb mércéhez
- 3 Korill Ferenc: Döntés után — munka közben
- 4 Kovács Ferenc: Iskola — közművelődés
- 5 Pályázati felhívás
- 6 Hann Ferenc: Egy település „lelép a térképről”
- 8 Szendi Márta: Népesedéspolitika
- 10 Reichard Jenő: Felvilágosult felelősséggel
- 11 Szokács László: Battonya, a szabadság kapuja

SZÉPIRODALOM

- 13 Oravec János: Egy karhossznyi cinder
- 16 Banos János: Adósság, Vörösmartynak, Búcsú

HAGYOMÁNY

- 17 Szabó Béla: Nógrád megye felszabadulása
- 18 Maróti Gyula: Munkásénekek Magyarországon a két világháború között

KÖRKÉP

- 20 Palócnapok (Hargitai Attila)
- 21 A hazafiság és forradalmiság aktuális kérdései (Szalánczay György)
- 23 „Kossuth-könyvek” (Csongrády Béla)
- 24 Nagy László: Versben bujdosó (Lakos György)
- 25 A város a hegyekbe megy (Cs. B.)
- 26 Olvasónapló (Szigethy Gábor)
- 27 Karancslejtős, 1944 (Czinke Ferenc)

A címloldalon Feledy Gyula Torzó, a hátsó borítón Koponya című rajzai (tus).

PALŐCFÖLD

TÁRSADALOMPOLITIKAI, IRODALMI, MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

A NÓGRÁD MEGYEI TANÁCS MŰVELŐDÉSUGYI OSZTÁLYÁNAK LAPJA
Megjelenik kéthavonta

Felelős szerkesztő: Végh Miklós

A szerkesztőség tagjai: Csongrády Béla, Czinke Ferenc, Kerekes László, Kiss Aurél, Kojnok Nándor, Schneider Miklós.

Kiadja a Nógrád megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Vida Edit. Terjeszti a Magyar Posta, Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József Nándor tér 1. sz. Postacím: 1900 Budapest) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. A szerkesztőség címe: 3100 Salgótarján, Nógrád megyei Tanács Művelődésügyi Osztálya. Egyes szám ára: 5 Ft. Előfizetési díj fél évre 15, egy évre 30 Ft.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

74.7417 N. m. Ny. St. 1600 db

Ezúton közöljük a Palócföld olvasóival, szerzőivel, mindazokkal, akik baráti figyelemmel kísérik lapunk munkáját, hogy 1975-től szerkesztőségünk a Salgótarján, Arany János út 21. számú lakóépületben működik (földszint).
A SZERKESZTŐSÉG